

skal han, hedder det, enten have fast Ansættelse eller fratræde; det vil altsaa sige, det er i Virkeligheden det samme som en fast Ansættelse, men med lettere Adgang til at afskedige ham, end om han var fast ansat. Det passer naturligvis slet ikke paa Folkeskolen. En naturlig Grund til at overføre en saadan, altsaa ekseptionel Regel til Folkeskolen er der kun i de Tilfælde, hvor Konstitutionen uden Nødvendighed forlænges ud over det rimelige, eller hvor Timelærervirksomheden fortsættes ud over den rimelige Grænse, fordi man undlader at oprette de faste Pladser, hvis Virksomhed Timelæreren udfører, men som skulde være henlagt til faste Lærerkæfter. Deri kan der være en Grund, men denne Grund passer kun paa de Tilfælde, hvor altsaa en saadan Forhaling paa en mindre naturlig Maade har fundet Sted i den bestemte Kommune. Det er derfor, at jeg mener, at det ifølge Sagens Natur er den rimelige Regel, at naar man overhovedet vil have en saadan Begunstigelse, kan den indskrænkes til de Tilfælde, hvor dens Grund passer, nemlig hvor den efterfølges af en fast Ansættelse i den Kommune, som har forsømt i rette Tid at hæve Lærerens Virksomhed til det, den skulde være: den faste Ansættelse. Der kan i Udvalget have været forskellige Anskuelser om Begrænsningens Rimelighed, men vist er det, at man til Slutningen er kommen til det Resultat, at man ikke dristede sig til at gøre Forandring i Reglen, som den nu er formuleret, og denne Hovedbestemmelse tiltræder Udvalget, som det er udtalt i Betænkningen. Nu er det en bekendt Sag, at der er forskellige Meninger om, hvorledes den nugældende Lov af 1899 skal forstaaes paa dette Punkt. Administrationen har gjort en Opfattelse gældende, en anden Opfattelse har i stor Udstrækning hersket hos Lærerne og har faaet Domstolens Godkendelse, en Godkendelse altsaa af, at Reglen i Loven af 1899 gaar videre med Hensyn til Timelærervirksomhedens Medregning, end Forslaget nu indrømmer. Det vilde nu være en fuldstændig Misforstaaelse at tro, at Lovgivningsmagten ved den Bestemmelse, som nu foreslaas, skulde give en autentisk Fortolkning af, hvorledes den ældre Lov er at forstaa, deri griber den selvfølgelig ikke ind. Fordi den siger: fra nu af finde vi denne Regel den rigtige, udtaler den sig aldeles ikke om, hvad den tidligere gældende Lov indeholder. Det vil være meget urimeligt, og det er i og for sig ugrundet at hævde, at det, at man vedtager en Be-

stemmelse, saaledes som den nu træffes, skulde øve den mindste Indflydelse paa de Domstole, som faa med Afgørelsen af den ældre Lovs Forstaaelse at gøre. Hvad Lovgivningsmagten nu mener er det rigtige, kan aldrig faa Indflydelse paa Afgørelsen af det Spørgsmaal, hvad Lovgivningsmagten tidligere har anset for det rigtige. I den Henseende er der absolut ikke noget præjudicerende for nogen som helst Domstols Afgørelse ved en Bestemmelse, som vil gaa ud paa, at for Fremtiden eller fra nu af skal en saadan Regel gælde, som her er foreslaaet. Saa opstaar der ganske vist tillige det Spørgsmaal: hvorledes forholder det sig med dem, som have udøvet en saadan Lærervirksomhed — Konstitutionsvirksomhed eller Timelærervirksomhed — under den ældre Lovs Herredømme, betages den Ret, de muligen have vundet efter den ældre Lov, dem ved den ny Lov? Dertil vil jeg svare: nej, det gør den ikke; selv om Loven tav absolut om dette Punkt, saa mener jeg, at det vilde ligge i de almindelige Regler for, hvorledes Lovgivningsmagten maa stille sig med Hensyn til erhvervede Rettigheder, at i den ny Lov ikke kan gribe ind i de Rettigheder, som maatte findes erhvervede ved den ældre Lov. Men man har ikke ment i Folketinget lige over for den Uro, som hele dette Spørgsmaal har fremkaldt, at ville blive staaende ved at tie om dette Punkt, og det kan der ogsaa være den Grund til, at det er bedst, naar et Forhold har vakt saa meget Røre, at træffe en Afgørelse derom. Man har altsaa vedtaget denne Bestemmelse saaledes, at alle tidligere Rettigheder, som maatte være erhvervede ved den tidligere Lov, ere forbeholdte. Men en saadan Bestemmelse udtaler sig naturligvis ikke om, hvorvidt en saadan Ret er erhvervet, om der er Forskel mellem Timelærervirksomhed eller Konstitutionsvirksomhed, om der er Forskel mellem det Tilfælde, hvor den Ret, der kan blive erhvervet, er bleven aktuel ved, at den paagældende har opnaaet fast Ansættelse, inden den ny Lov træder i Kraft, og det Tilfælde, hvor den kun er eventuel, idet han først opnaar fast Ansættelse senere. Alt dette udtaler Lovens Bestemmelse, som den foreligger, sig ikke om. Men netop fordi den ikke udtaler sig om dette, har Udvalget med Undtagelse af et enkelt Medlem ment, at man bør tage det Forbehold med Hensyn til den erhvervede Ret og dens naturlige Udstrækning, at man siger: det gælder ikke blot om det Tilfælde, som man alene har haft for Øje